

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ที่มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีระเบียบวิธีการดำเนินงานศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกทำการศึกษาจากหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,416 คน (ข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ณ เดือน พฤษภาคม 2554) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
1	บ้านนาดี	138
2	บ้านคอกควาย	80
3	บ้านหนองแห้ว	49
4	บ้านท่าทางเกวียน	38
5	บ้านท่าเยี่ยม	68
6	บ้านท่าโพธิ์	32

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
7	บ้านท่างาม	89
8	บ้านกกทัน	83
9	บ้านคอนแก้ว	104
10	บ้านหนองขาม	87
11	บ้านท่าบ่อ	76
12	บ้านหนองซุ่น	71
13	บ้านหนองเทา	95
14	บ้านบาก	99
15	บ้านกกกอก	62
16	บ้านคอกควาย	69
17	บ้านโคกสะอาด	101
18	บ้านหนองขามพัฒนา	75
รวม		1,416

(ข้อมูล : นักบริหารการทะเบียน อ.เสถภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2553)

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษครั้งนี้ การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. 2540 : 71-72) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{1,416}{1+1,416(0.05^2)}$$

$$n = 311.89$$

$$= 312 \text{ คน}$$

การสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยจำแนกตามสัดส่วนของจำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นหมู่บ้าน

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	หมู่บ้านขนาดเล็ก		
1	บ้านท่าโพธิ์	32	7
2	บ้านท่าทางเกวียน	38	8
3	บ้านหนองแห้ว	49	11
4	บ้านกกทัน	62	14
5	บ้านท่าเยี่ยม	68	15
6	บ้านคอกควาย	69	15
7	บ้านหนองขุ่น	71	16
8	บ้านหนองขามพัฒนา	75	16
9	บ้านคอกควาย	80	18
10	บ้านกกกอก	83	18
11	บ้านหนองขาม	87	19
12	บ้านท่างาม	89	20
13	บ้านหนองเทา	95	21
14	บ้านบาก	99	22

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
15	หมู่บ้านขนาดกลาง บ้านท่าบ่อ	76	17
16	บ้านโคกสะอาด	101	22
17	บ้านคอนแก้ว	104	23
18	บ้านนาดี	138	30
รวมกลุ่มตัวอย่าง		1,416	312

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทฤษฎี แนวคิด ระเบียบ กฎหมาย และผลงานที่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลัก ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวความคิดมาจากฟงทอง โยธาใหญ่ และจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน ในการมีส่วนร่วมของประชาชน การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามขนาดของหมู่บ้าน รวมทั้งแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยลักษณะแบบสอบถามคือ แบบปลายปิดและปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิธีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลขนาดของหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยคำถามและการแสดงความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามและคำถามเป็นปลายเปิด

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด (คำถามปลายเปิด)

นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขความเหมาะสมของแบบสอบถาม

การหาคุณภาพของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ คั้งนี้

นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือศึกษาและด้านการศึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้และความถูกต้องทางด้านสถิติ คั้งนี้

1. จำลิมเอกศักดิ์ ผ่านจันหาร ตำแหน่ง นักบริหารงานเทศบาล (ปลัดเทศบาล) เทศบาลตำบลพรสวรรค์ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นายอริวัฒน์ ศรีเที่ยง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนิคมสายโท 12 ได้อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางเยาวนิตย์ อรัญญาส ตำแหน่งครูชำนาญการ รร.ศรีราชวิทยาลัย อำเภอ
ราชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิกการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วัดผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่นด้านเนื้อหา ความเหมาะสมด้าน
ภาษาและความถูกต้องทางด้านสถิติจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่า IOC = 1 แล้วนำไปทดลอง
(Try Out) กับประชาชนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 40 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดย
วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่า
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 รายละเอียดตามภาคผนวก ข และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
(Item-total Correlation) ได้ค่าระหว่าง .33 - .93 แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อ
ขอความอนุเคราะห์ทำการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 312

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

4.1.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความ
ถูกต้อง

4.1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding
Form) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) ผู้ศึกษา
นำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ความถี่ในแต่ละประเด็น

4.1.3 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
3.50-4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา จากค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามขนาดของหมู่บ้าน (เล็ก,กลาง) ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ *t-test* (Independent Samples)
4. แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะอย่างอิสระ วิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะโดยแยกเป็นประเด็นเพื่อให้ได้ค่าความถี่ จากนั้นใช้สถิติเชิงพรรณนา